

Студијски програм/студијски програми: Међународне студије
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Анализа сукоба
Наставник (Презиме, средње слово, име): проф. Џуверовић Немања, доц. Тепшић Горан и истр. сарад. Вукелић Милош
Статус предмета: Обавезан/изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Предмет Анализа сукоба, обухвата приказивање узрока, предисторије, актера и ширег (међународног) контекста једног броја карактеристичних сукоба на различитим тачкама света. Анализа се пре свега односи на унутрашње и међудржавне сукобе, и бави се оним примерима који својим карактеристикама, дужином трајања и евентуалним расплетом носе општије теоријске и практичне поуке. Узорак обухвата сукобе на свим континентима што омогућава засновано указивање на структурне сличности и тешкоће решавања. Циљ предмета је да се анализом сукоба пружи дубља спознаје о природи конфликта у савременим друштвима и могућим стратегијама њиховог решавања. Саставни део тога је развијање критичког мишљења и способности објективне, уравнотежене анализе сукоба, унутрашњих и спољних околности, њихових актера, као и процене домашаја праксе њиховог спречавања и ненасилног решавања.
Исход предмета Након упознавања са обимном грађом која се односи на конкретне сукобе студенти се оспособљавају за објективну анализу сложених узрока сукоба, уравнотежен однос према локалним и глобалним актерима, за разумевање општијих поука локалних сукоба, сагледавање потенцијланих нових жаришта сукоба, као и за практично ангажовање у прилог миру. То значи да они јачају и своје креативне способности трагања за повољнијим решавањем сукоба, препознавања процеса, структура, актера мира, као и повезаност мира са правдом и развојем.
Садржај предмета 1. Анализа сукоба – уводно предавање (6. октобар); 2. Хладноратовски сукоби I: антиколонијалне револуције и посреднички ратови у Азији (13. октобар); 3. Хладноратовски сукоби II: антиколонијалне револуције и посреднички ратови у Африци (20. октобар); 4. Хладноратовски сукоби III: антиколонијалне револуције и посреднички ратови у Латинској Америци (27. октобар); 5. Нови ратови: интервенције у Ираку и Авганистану (3. новембар); 6. Сецесионистички сукоби I: вишеструка отцепљења у Совјетском Савезу и Југославији (10. новембар); 7. Сецесионистички сукоби II: упоредна анализа ратова у Бијафри, Бангладешу и Чеченији (17. новембар); 8. Етнички сукоби на простору бившег Совјетског Савеза (24. новембар); 9. Етнички сукоби у Африци (1. децембар); 10. Грађански ратови: упоредна анализа сукоба у Либану, Северној Ирској и Босни и Херцеговини (8. децембар); 11. Основне људске потребе и израелско-палестински сукоб дугог трајања (15. децембар); 12. Процеси дугог трајања и распад Југославије и Совјетског Савеза (23. децембар).

Литература

Анализа сукоба - уводно предавање

Нема предвиђене литературе

Хладноратовски сукоби I: антиколонијалне револуције и посреднички ратови у Азији

- Презентација са предавања

- Вестада, О.А. 2008. *Глобални Хладни рат: интервенције у трећем свету и обликовање нашег доба*. Београд: Архипелаг, стр. 148-175, 239-256, 384-440, 463-478.

Додатна литература

- Вестада, О. А. 2008. *Глобални Хладни рат: интервенције у трећем свету и обликовање нашег доба*. Београд: Архипелаг, стр. 102-147, 487-516.

- Робинсон, В. 2012. *Подстицање полиархије: глобализација, интервенција САД и хегемонија*, Београд: Албатрос плус и Југоисток XXI, стр. 133-160.

Хладноратовски сукоби II: антиколонијалне револуције и посреднички ратови у Африци

- Презентација са предавања

- Вестада, О.А. 2008. *Глобални Хладни рат: интервенције у трећем свету и обликовање нашег доба*. Београд: Архипелаг, стр. 274-320, 332-371.

Додатна литература

- Вестада, О.А. 2008. *Глобални Хладни рат: интервенције у трећем свету и обликовање нашег доба*. Београд: Архипелаг, стр. 175-192.

Хладноратовски сукоби III: антиколонијалне револуције и посреднички ратови у Латинској Америци

- Презентација са предавања

- Вестада, О.А. 2008. *Глобални Хладни рат: интервенције у трећем свету и обликовање нашег доба*. Београд: Архипелаг, стр. 192-205.

- Џуверовић, Н. 2009. Улога САД у друштвеним и политичким процесима у Латинској Америци током XX века. *Годишњак Факултета политичких наука*, 3, стр. 477-493.

- Клајн, Н. 2009. *Доктрина шока: процват капитализма катастрофе*. Београд: Самиздат Б92, стр. 89-114.

- Палигорић, Љ. 2003. *Историја Латинске Америке*. Београд: Институт за међународну политику и привреду, стр. 296-309.

Додатна литература

- Робинсон, В. 2012. *Подстицање полиархије: глобализација, интервенција САД и хегемонија*, Београд: Албатрос плус и Југоисток XXI, стр. 161-327.

- Палигорић, Љ. 2003. *Историја Латинске Америке*. Београд: Институт за међународну политику и привреду, стр. 256-259, 264-271, 338-364.

- Tremlet, G. 2020. Operation Condor: the cold war conspiracy that terrorised South America. *The Guardian*, <https://www.theguardian.com/news/2020/sep/03/operation-condor-the-illegal-state-network-that-terrorised-south-america>

Нови ратови: интервенције у Ираку и Авганистану

- Презентација са предавања

- Калдор, М. 2005. *Нови и стари ратови: организовано насиље у глобализованој ери*. Београд:

Београдски круг, стр. 13-29, 253-286.

- Касаповић, М. (ур). 2016. *Блиски исток*. Загреб: Политичке анализе, стр. 86-99, 104-105.

Додатна литература

- Брзица, Н. 2012. Асиметрични рат у Авганистану и протупобуњеничке стратегије. *Полемос*, 15, стр. 113-134.

- Kaldor, M. 2012. *New and Old Wars: Organised Violence in a Global Era*. Cambridge: Polity Press, pp. 151-184.

Сецесионистички сукоби I: вишеструка отцепљења у Совјетском Савезу и Југославији

- Презентација са предавања

- Павковић, А. и Радан, П. 2008. *Стварање нових држава: теорија и пракса отцепљења*. Београд: Службени гласник, стр. 197-232.

Додатна литература

- Павковић, А. и Радан, П. 2008. *Стварање нових држава: теорија и пракса отцепљења*. Београд: Службени гласник, стр. 55-100.

Сецесионистички сукоби II: упоредна анализа ратова у Бијафри, Бангладешу и Чеченији

- Презентација са предавања

- Павковић, А. и Радан, П. 2008. *Стварање нових држава: теорија и пракса отцепљења*. Београд: Службени гласник, стр. 149-180.

Додатна литература

- Таталовић, С. 2010. *Глобална сигурност и етнички сукоби*. Загреб: Политичка култура и ФПЗГ, стр. 187-194.

Етнички сукоби на простору бившег Совјетског Савеза

- Презентација са предавања

- Таталовић, С. 2010. *Глобална сигурност и етнички сукоби*. Загреб: Политичка култура и ФПЗГ, стр. 15-24, 194-203.

- Јовић-Лазич, Е., 2008. Сукоб у Грузији и Европска унија. *Међународна политика*, 1130-1131, стр. 30-36.

Додатна литература

- Штавланин, Д. 2009. *Хладни мир: Кавказ и Косово*. Београд: Радио Слободна Европа, стр. 99-134, 197-288.

Етнички сукоби у Африци

- Презентација са предавања

- Таталовић, С. 2010. *Глобална сигурност и етнички сукоби*. Загреб: Политичка култура и ФПЗГ, стр. 215-237.

Додатна литература

- Тесар, Ф. 2019. *Етнички конфликти: на Балкану и не само ту*. Београд: Библиотека XX век.

Грађански ратови: упоредна анализа сукоба у Либану, Северној Ирској и БиХ

- Презентација са предавања

- Касаповић, М. 2015. Босна и Херцеговина 1992-1995: грађански рат, извањска агресија или обоје? *Политичка мисао*, год. 52, бр. 2, стр. 37-61.

- Биландић, М. 2004. Сјеверна Ирска између рата и мира. *Политичка мисао*, XLI (2), стр.135-160.
- Касаповић, М. (ур). 2016. *Блиски исток*. Загреб: Политичке анализе, стр. 225-239, 242-253.

Додатна литература

- Тагаловић, С. 2010. *Глобална сигурност и етнички сукоби*. Загреб: Политичка култура и ФПЗГ, стр. 110-115.
- Бугарел, Г. 2004. *Босна: анатомија рата*. Београд: Фабрика књига, стр. 80-117.
- Collier, P. and Sambanis N. (eds), 2005. *Understanding Civil War: Evidence and Analysis*. Washington: The World Bank.

Основне људске потребе и израелско-палестински сукоб дугог трајања

- Презентација са предавања
- Касаповић, М. (ур). 2016. *Блиски исток*. Загреб: Политичке анализе, стр. 110-153, 160-162, 262-281, 286-294, 296-302.

Додатна литература

- Орловић, Д. 2012. Знај, дакле победник сам. Како је Израел добио шестодневни рат. *Полемос*, 15, 143-152.
- Хавел, Б. 2015. *Арапско-израелски сукоб: религија, политика и повијест Свете земље*. Загреб: Наклада Љевак.

Процеси дугог трајања и распад Југославије и Совјетског Савеза

- Презентација са предавања
- Бакић, Ј. 2013. *Југославија: разарање и његови тумачи*. Београд: Службени гласник, стр. 41-108.

Додатна литература

- Вујачић, В. 2019. *Национализам, мит и држава у Русији и Србији*. Београд: СЛИО, стр. 29-75.

Литература се може пронаћи на следећем линку:

<https://www.dropbox.com/sh/p7jrdf2bu4rg226/AAD7kAfrOxdIxf4gOGAeBqWza?dl=0>

Корисни интернет извори

- International Crisis Group (<https://www.crisisgroup.org/>)
- Uppsala Conflict Data Program (<http://ucdp.uu.se/>)
- НИК (<https://hiik.de/conflict-barometer/current-version/?lang=en>)
- INCORE (<http://www.incore.ulst.ac.uk/services/cds/countries/>)
- ECP (<http://escolapau.uab.cat/english/conflictandpeacebuilding/index.php>)
- CCR (<http://www.polity.co.uk/ccr/links/>)

Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
2	1			
Методе извођења наставе: излагање самих студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		писмени испит		40
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и	60			

